

Rosacea

Couperose

■ Wat is rosacea?

Rosacea is een veel voorkomende chronische huidaandoening in het gezicht. Rosacea ontstaat meestal rond het 30ste levensjaar. De vier belangrijkste kenmerken zijn:

- Roodheid
- Kleine uitgezette bloedvaatjes (couperose)
- Bultjes (papels)
- Puistjes (pustels).

Oogafwijkingen komen veel voor bij rosacea en deze kunnen variëren van mild tot ernstig. Rosacea is goed te behandelen, maar niet definitief te genezen. Het komt vaker voor bij vrouwen dan bij mannen.

■ Hoe krijgt u rosacea?

De oorzaak van rosacea is onbekend. De klachten door rosacea kunnen toenemen door verschillende oorzaken:

- Warmte
- Zonlicht
- Emoties
- Cosmetica
- Huidverzorgingsproducten.

Geneesmiddelen die corticosteroïden (bijnierschors hormonen) bevatten kunnen rosacea veroorzaken of verergeren, zowel door inwendig gebruik als bij toepassing op de huid.

Of u rosacea door voeding krijgt is nooit aangetoond. Wel kan (tijdelijke) verergering van de roodheid optreden door het drinken van alcohol, warme dranken en het eten van sterk gekruid voedsel.

■ Welke klachten geeft rosacea en hoe ziet rosacea eruit?

Rosacea zit vooral op de neus, de wangen, het voorhoofd en de kin. De belangrijkste kenmerken van rosacea zijn blozen (vanzelf wegtrekkende roodheid), blijvende roodheid, bultjes (papels), puistjes (pustels) en uitgezette bloedvaatjes (couperose). Dit geeft een branderig en soms jeukend gevoel.

Vaak hebben mensen met rosacea ook oogafwijkingen. De meest voorkomende klachten zijn droge ogen, een branderig of stekend gevoel, tranende ogen en een gevoel alsof er iets in het oog zit (gevoel van zandkorrels). Ook kunnen ontstekingen van de oogleden (blefaritis) en van het hoornvlies en het bindvlies (keratoconjunctivitis) voorkomen.

Minder vaak komen bij rosacea zwellingen van de huid voor. Deze zitten vaak op de wangen onder de ogen. Soms ontstaan zwellingen door ophoping van vocht. Dit heet oedeem. De zwelling voelt zacht aan. In het begin verdwijnt dit vanzelf. De zwelling kan ook blijvend zijn. Dit beeld wordt soms morbus Morbihan genoemd.

Zwellingen kunnen ook ontstaan door toename van bindweefsel in de huid. Deze voelen harder en knobbelig aan en gaan niet vanzelf weg. Het bekendste voorbeeld hiervan is rhinophyma. Rhinophyma ontstaat door vergroting van talgklieren op de neus en een toename van bindweefsel. De neus gaat er verdikt en knobbelig uitzien en wordt in het dagelijkse taalgebruik aangeduid als “drankneus” of “bloemkoolneus”. Ten onrechte, want het ontstaan van rhinophyma heeft niets te maken met alcoholgebruik. Rhinophyma treedt vrijwel alleen op bij oudere mannen.

Ook komt migraine bij relatief veel patiënten met rosacea voor, vooral bij hen die last hebben van blozen.

■ Is rosacea besmettelijk?

Rosacea is niet besmettelijk.

■ Hoe weet uw arts of u rosacea heeft?

Uw arts kan meestal rosacea zonder onderzoek herkennen. Soms wil de arts zeker weten of er geen sprake is van een andere huidaandoening. Dan zal de arts een klein stukje huid afnemen (biopt). Voor het verwijderen wordt de huid plaatselijk verdoofd. Het stukje huid wordt daarna opgestuurd voor onderzoek.

■ Welke behandelingen van rosacea zijn er?

Rosacea is goed te behandelen, maar niet te genezen. Binnen 6 maanden na het stoppen van de therapie treedt bij de helft van de mensen weer een verergering op. Bij een milde rosacea wordt eerst gekozen voor een crème of gel. Wanneer dit onvoldoende helpt wordt een behandeling met tabletten toegevoegd. Ernstige rosacea wordt direct met zowel tabletten als met crème/gel behandeld.

■ Crème / gel behandeling

Bij dit soort behandeling van rosacea wordt meestal gekozen voor metronidazol gel of crème, azelaïnezuur crème, ivermectine crème en soms benzoylperoxide gel.

Tegen de roodheid in het gezicht kunt u brimonidine gel (Mirvasogel®) proberen. Het vermindert tijdelijk de roodheid in het gezicht.

■ Tablet behandeling

Behandeling met doxycycline, tetracycline of minocycline heeft een gunstig effect op de huid- en de oogafwijkingen van rosacea. Meestal kan na 1 tot 2 maanden een vermindering van het aantal bultjes en puistjes worden gezien. Deze behandeling wordt vaak 2 of 3 maanden gegeven.

Er zijn ook andere antibiotica die voorgeschreven kunnen worden voor rosacea als u bovengenoemde middelen niet mag / kan gebruiken.

Mocht antibiotica niet goed aanslaan dan kan isotretinoïne geprobeerd worden tegen rosacea. Dit middel wordt gebruikt voor puistjes (acne) maar werkt soms ook tegen rosacea.

Als u een kinderwens heeft is het verstandig om dit met uw arts te bespreken. Bovengenoemde antibiotica mogen niet gebruikt worden tijdens zwangerschap. Isotretinoïne mag ook niet gebruikt worden tijdens zwangerschap en moet zelfs gestopt worden 2 maanden voor een mogelijke zwangerschap.

■ Behandeling van specifieke verschijnselen van rosacea

Couperose

De uitgezette adertjes van couperose kunnen worden behandeld met lasertherapie of een flitslamp. Dit is vaak effectief maar wordt niet vergoed.

Oogafwijkingen

Het is belangrijk de ogen dagelijks goed schoon te houden.

- Voor droge ogen en irritatie kan 'kunstmatig traanvocht' zoals hypromellose of methylcellulose worden gebruikt
- Ook behandeling met doxycycline, minocycline of tetracycline kan verbetering geven bij de oogafwijkingen van rosacea
- Behandeling van het ooglid met metronidazol gel en fusidinezuur gel kan de ooglidontsteking doen verbeteren.

Rhinophyma

Zwelling van de neus (rhinophyma) kan op verschillende manieren worden behandeld. Zowel plastische chirurgie, wegbranden (elektrochirurgie), bevriezen (cryochirurgie) en lasertherapie behoren tot de mogelijkheden.

■ Is rosacea te genezen of blijft u er altijd last van houden?

Rosacea is geen ernstige ziekte. De verschijnselen van rosacea kunnen wel zeer vervelend en cosmetisch storend zijn. Rosacea is goed te behandelen, maar niet definitief te genezen. Na het stoppen van de therapie zullen de klachten meestal weer terugkomen.

■ Wat kunt u zelf nog doen?

U kunt zelf nagaan of er factoren zijn die de klachten van rosacea bij u verergeren en deze zoveel mogelijk vermijden. Deze factoren kunnen per persoon verschillend zijn. Tot deze factoren behoren:

- Warmte
- Hete dranken
- Inspanning
- Gekruid eten
- Alcohol
- Emoties
- Huidreinigingsmiddelen
- Medicijnen die de huid irriteren en medicijnen die blozen veroorzaken of verergeren.

Vermijd zoveel mogelijk blootstelling aan zonlicht en gebruik zo nodig een zonnebrandcrème (ook wel: antizonnebrandcrème of zonnemelk) met een hoge beschermingsfactor.

Het gebruik van camouflerende cosmetica die de roodheid verbergen kan zeer prettig zijn voor diegenen die zich voor hun rode gezicht schamen.

Deze folder is een uitgave van de Nederlandse Vereniging voor Dermatologie en Venereologie. Bij het samenstellen van deze informatie is grote zorgvuldigheid betracht.

De Nederlandse Vereniging voor Dermatologie en Venereologie wijst desondanks iedere aansprakelijkheid af voor eventuele onjuistheden of andere tekortkomingen in de aangeboden informatie en voor de mogelijke gevolgen daarvan.

www.nvdv.nl



Voor informatie over patiëntenorganisaties verwijzen wij u naar de website van Huidpatiënten Nederland.

www.huidpatienten-nederland.nl

